

BIZNES JARAYONLARINI LOYIHALASHNING DOLZARB MASALALARI

Rahimberdiyev Dilshodjon o'g'li Xatamboi,

Farg'ona Politehnika Instituti,

“Menejment” kafedrası, assistenti,

e-mail: khatamboi@inbox.ru, +998916581880.

Alisherov Sherzodbek o'g'li Furqatbek,

Farg'ona politehnika instituti, EL 64-21 KT guruh talabasi,

e-mail: furqatbekalisherov824@gmail.com, +998941040936.

Po'latov Rustamjon o'g'li Raxmatjon,

Farg'ona politehnika instituti, EL 64-21 KT guruh talabasi,

e-mail: polatovraxmatjon6@gmail.com, + 998934769588.

ANNOTATSIYA

Bugungi kunda biznes jarayonlarni loyihalash har bir biznesni tashkil etishning zamonaviy yondashuvning asosi bo'lib xizmat qilmoqda, uning eng muhim yo'nalishlaridan biri reinjiniringdir. Reinjiniring asosiy maqsadi zamonaviy innovatsion texnologiyalardan foydalangan holda tashkilot boshqaruv tizimini tubdan yangilash tushuniladi. Biznes faoliyatini tahlil qilish va baholashda, korxona kelajagini belgilashda biznes jarayonlari loyihalash muhim rol o'ynaydi. Loyihalash -bu maxsus metodologiya yordamida voqelikni aks ettirish jarayoni. Maqolada biznes jarayonlarini loyihalashning asosiy yondashuvlari, usullari va vositalari haqida fikr yuritdik va muallif xulosa va takliflarini shakllantirildi.

Kalit so'zlar: biznes jarayoni, biznes jarayonlarni loyihalash, reinjiniring, biznes jarayonlarini modellashtirish, samarali boshqarish, moliyaviy loyihalash.

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПРОЕКТИРОВАНИЯ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ

АННОТАЦИЯ

Сегодня малый бизнес является необходимым элементом социально-экономической системы, играющим важную роль для любой страны, особенно для Узбекистана. Микрокредиты выполняют важные социальные функции, позволяя осуществлять предпринимательские инициативы широким слоям населения. Малый бизнес является необходимым элементом укрепления экономики для обеспечения устойчивости ее развития. В условиях структурной перестройки экономики устойчивое функционирование малых предприятий является приоритетной задачей как на региональном, так и на общенациональном уровне.

Ключевые слова: микрофинансирование, микрофинансовые организации, малый бизнес, частное предпринимательство, микрозаймы.

CURRENT ISSUES OF BUSINESS PROCESS DESIGN

ABSTRACT

Today, small business is a necessary element of the socio-economic system, which plays an important role for any country, especially for Uzbekistan. Microcredits perform important social functions, allowing the broad strata of the population to carry out entrepreneurial initiatives. Small business is a necessary element of strengthening the economy to ensure the sustainability of its development. In the context of the structural restructuring of the economy, the sustainable functioning of small enterprises is a priority task both at the regional and national level.

Keywords: microfinance, microfinance organizations, small business, private entrepreneurship, microloans.

KIRISH

Bugungi kunda yurtimizda faoliyat olib borayotgan har bir biznes vakili va tadbirkorlik subyekti o'z faoliyatini baholashda iqtisodiy va moliyaviy ko'rsatkichlarning samarali tahlil etish ahamiyati sezilarli darajada oshmoqda. Ushbu jarayonda biznes jarayonlarni loyihalashtirish, moliyaviy rejalashtirish va nazorat alohida ahamiyatga ega – bu korxonada moliyaviy menejmentning asosiy funksiyalaridan biridir.

Loyihalashtirish jarayonlarni korxonaning maqsadlarini, uning faoliyati natijalarini oldindan bilish qobiliyati, shuningdek, belgilangan maqsadlarga erishish uchun qanday resurslar kerakligini aniqlash funksiyalarini o'z ichiga oladi. Moliyaviy rejalashtirish korxonaning moliyaviy-iqtisodiy faoliyatining eng muhim jihatlarini qamrab oladi, mehnat, moliyaviy va moddiy resurslarni shakllantirish va ulardan foydalanish ustidan zarur dastlabki nazoratni ta'minlaydi, korxonaning moliyaviy holatini mustahkamlash uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi.

Zamonaviy korxonalar va muassasalar biznes-jarayonlarni moliyaviy-iqtisodiy loyihalashtirish, modellashtirish va optimallashtirishga, olingan ma'lumotlarni tahliliy qayta ishlashga, belgilangan strategik va operatsion rejalarning bajarilish darajasini aniqlashga, ishlarni yanada amalga oshirish, muassasa strategiyasini tuzatish bo'yicha qarorlar qabul qilish uchun boshqaruv tarkibiga hisobotlarni shakllantirishga muhtoj.

Shu o'rinda shuni e'tirof etish zarurki nafaqat alohida iqtisodiy subyekt uchun moliyaviy-iqtisodiy loyihalashtirish, modellashtirish amalga oshiriladi, balki

respublika miqyosida ham ushbu jarayon amalga oshiriladi, buning yaqqol misoli sifatida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. Mirziyoyevning tomonidan imzolangan "2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi farmoni aytish mumkin [1].

Iqtisodiyotga bozor munosabatlarini joriy etish va "raqamli iqtisodiyot" ga o'tish natijasida ma'lumotlar almashish xizmatlarini rivojlantirish zarurati o'rta va yirik sanoat tarmoq korxonalariga avvalgi loyiha va rejalashtirilgan boshqaruv usullariga xos bo'lmagan vazifalarni qo'ydi [13]. Ularning asosiy farqi ishlab chiqarishning iqtisodiy samaradorligi va sifatini oshirish va o'z segmentida korxonani yanada mustahkamlash zarurligidir.

Bugungi kunda mahsulotlar tor iste'molchilar guruhlariga yo'naltirilishi kerak, mas'uliyatdan qo'rqmaydigan, murakkab muammolarni hal qilishga intiladigan yaxshi ma'lumotlar bilan qurollangan salohiyatli ijrochilar mutaxassislar kerak. Mahsulotlar bozori ancha kengaydi va raqobat va iste'molchilar uchun kurash yanada tajovuzkor bo'lib bormoqda. Amaldagi vositalar va ishlab chiqarish texnologiyalari sezilarli darajada o'zgardi. Bugungi kunda axborot texnologiyalari alohida rol o'ynay boshladi [2].

ADABIYOTLAR TAHLILI

Agar siz biznes jarayonlarini loyihalash haqidagi adabiyotlarga murojaat qilsangiz, ushbu konsepsiyani aniqlashga juda ko'p yondashuvlarni topishingiz mumkin. Ta'rifning har bir muallifi, u yoki bu tarzda, biznes jarayoni nima ekanligini va uning asosiy xususiyatlari nimada ekanligini tushuntirishga harakat qiladi. Eng avvalo biz biznes jarayoni o'zi nima degan savolni aniqlashimiz kerak.

Biznes-jarayoni tushunchasining o'zi ilmiy sohada paydo bo'ldi va amalda 90-yillarning boshlarida qo'llanila boshlandi. o'sha vaqtdan beri ushbu konsepsiyani tushuntirishga ko'plab urinishlar bo'lgan. Keling, ba'zi mualliflarning biznes jarayoni tushunchasini aniqlashga yondashuvlarini ko'rib chiqaylik.

Germaniyalik tadbirkor, tashkilotlar uchun menejment va axborot texnologiyalari bo'yicha mutaxassis, Saar universiteti professori August-Wilhelm Scheer so'zlariga ko'ra: "Natijaning yagona tabiiy yoki qiymat mezonini bilan tavsiflangan ish ketma-ketligi. Biznes jarayonining bir qismi bo'lgan ish biznes jarayonining bosqichi" deb ataladi [3], [12].

Biznes jarayoni haqida amerikalik tadbirkor Michael Martin Hammer "Birgalikda mijoz uchun qimmatli natijani beradigan o'zaro bog'liq harakatlarning uyushgan to'plami. Bu erda jarayon bitta harakat emas, balki harakatlar majmuasi" deb taxmin qilinadi [4].

Yana bir manbada biznes jarayoni to'g'risida quyidagi fikrini bildirilgan "Biznes-jarayon — bu sizning tashkilotingizdagi odamlar aniq maqsadga erishish uchun amalga oshiradigan bir qator qadamlardir. Ushbu qadamlar ko'p marta takrorlanadi, ko'pincha ko'p odamlar va odatda standartlashtirilgan tarzda. Deyarli har qanday narsa — ta'tilga chiqish huquqini berishdan tortib, tibbiy xodimlar shoshilinch tibbiy yordam xonasida amalga oshiradigan tartibni baholashga qadar — bu ish jarayoniga aylanadi" [5].

Mahalliy olimlarimizdan Shodiyev T.Sh va boshqalar muallifligidagi "Biznes-jarayonlarini modellashtirish" nomli o'quv qo'llanmasida quyidagicha tarif berilgan: "Biznes-jarayonlari korxonada bajariladigan har bir jarayonni mantiqiy ketma-ketlikda bajarish sxemasini tashkil etadi. Zamonaviy korxonalarda biznesni rivojlantirish hamda raqobatga bardosh berish uchun turli xil usullar va vositalardan foydalaniladi. Ma'lum vaqt davomida foydalanib kelinayotgan biznes-modellarni o'zgartirish, muhitga moslashtirish, yangi modelni ishlab chiqish yoki bo'lmasa, mavjudlarini takomillashtirish talab etiladi" [6].

Yuqoridagilarga asoslanib quyidagilarni xulosa qilish mumkin:

Biznes jarayonlari har qanday sohada biznes samaradorligini sezilarli darajada oshirishga qaratilgan [7].

Biznes-jarayon korxonadagi jarayonlarga tashqaridan qarash, jarayondagi to'siq va zaif tomonlarni ko'rish va jarayonni takomillashtirish, kerak bo'lganda uni optimallashtirish uchun noyob vositadir [8], [9].

Biznes jarayonini tavsiflash texnologiyasi har bir biznes operatsiyasining shaffofligi va tushunarligini ta'minlashga imkon beradi, ishning ma'lum bir bosqichida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan turli xil nosozliklar natijalarini tahlil qilishga, shuningdek xatolarni o'z vaqtida aniqlashga va ularni tuzatishga yordam beradi [10], [11].

Biznes-jarayonning asosiy xususiyati shundaki, u o'zaro bog'liq va cheklangan muayyan harakatlar to'plami bo'lib, u umumiy manfaatlarni qondirish va iste'mol qilingan yakuniy aniq natijani olish uchun tizimga birlashtirilgan subyektlar va obyektlarning cheklangan to'plami ichidagi munosabatlar, cheklovlar, resurslar va motivlar bilan belgilanadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Biznes-jarayonning egasi ko'pincha bo'ysunuvchi xodimlarga ega bo'lgan, infratuzilma, uskunalar va dasturiy ta'minotni boshqaradigan, jarayon haqida kerakli ma'lumotlarga ega bo'lgan, biznes-jarayon oqimini boshqaradigan va jarayonning samaradorligi uchun javobgar bo'lgan mansabdor shaxsdir.

Ko'pgina kompaniyalar o'z biznes jarayonlarni loyihalashtirishda bizneslarini tashkil yetishning eski usullarini qayta ko'rib chiqishga, zamonaviy texnologiyalardan foydalangan holda yangi biznes jarayonlarini qurishga harakat qilmoqdalar.

Biznes jarayonlarni loyihalash -bu iste'molchiga zarur bo'lgan mahsulot yoki xizmatni yaratish bilan yakunlangan kompaniyaning ichki faoliyatining bog'langan majmui [14].

Har qanday tashkilot faoliyatini tuzishda muhim qadam bu biznes jarayonlarni to'g'ri loyihalash, taqsimlash va tasniflashdir. Mahsulot yoki xizmatning qo'shimcha qiymatini olish bilan bog'liq holda asosiy va qo'llab-quvvatlovchi jarayonlar ajratiladi. Birinchisi-qo'shimcha qiymat-tashkilotning asosiy faoliyatini tashkil yetuvchi va daromad keltiradigan tovarlar ishlab chiqarishga yoki xizmatlar ko'rsatishga qaratilgan. Ikkinchisi iste'molchi uchun mahsulot yoki xizmatga qiymat qo'shmaydi, balki ularning qiymatini oshiradi. Ular kompaniya faoliyati uchun zarur bo'lib, asosiy biznes-jarayonlarni amalga oshirishni qo'llab-quvvatlashga mo'ljallangan.

Biznes jarayonlarni loyihalashga zamonaviy yondashuvning asosi biznes-jarayonlar muhandisligi bo'lib, uning eng muhim yo'nalishi reinjiniring hisoblanadi.

Reinjiniring deganda "kompaniyalar faoliyatining eng muhim ko'rsatkichlari — narx, sifat va sur'atni tubdan yaxshilashga erishish uchun biznes jarayonlarini tubdan qayta ko'rib chiqish va qayta loyihalash" tushuniladi" [15].

Reinjiniring-bu korxonaning asosiy ko'rsatkichlarini tubdan yaxshilashga qaratilgan tegishli axborot texnologiyalarini o'z ichiga olgan vositalar, chora-tadbirlar va usullar to'plami. Shu maqsadda mavjud biznes jarayonlarini tahlil qilish va keyinchalik o'zgartirish amalga oshiriladi. Korxona faoliyatining mavjud ko'rsatkichlarini keskin yaxshilashga erishish uchun reinjiniring mavjud biznes jarayonlarini tubdan o'zgartirishni o'z ichiga oladi. Shuning uchun reinjiniring usullari korxona tomonidan innovatsion rivojlanish strategiyasini ishlab chiqish jarayonida qo'llanilishi mumkin.

Biznes jarayonlarni loyihalashtirishni boshqarish biznes-jarayonni yanada tizimli va mazmunli tashkil etish va takomillashtirishga, shuningdek o'rganilayotgan biznes-jarayon ko'lamini o'zgartirishga yordam beradi. Biznes jarayonini tashkil yetadigan va loyihalashtiradigan odamlar menejerlar va korxonaning boshqa bo'limlari bilan bevosita bog'liqdir. Ushbu munosabatlar vakolatni boshqa xodimlarga o'tkazish va ular o'rtasida topshiriqlarni taqsimlashdan iborat [16]. Shuning uchun, birinchi navbatda, biznes-jarayonni boshqarishda ishtirok yetadigan bo'limlar va menejerlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlar tartibi aniqlanadi va shundan

keyingina jarayon boshlanadi. Kim nima qilayotganini bilish uchun har bir bo‘lim va jarayonni boshqaruvchi menejerlarning ish tartibini tartibga soluvchi maxsus hujjatlar ishlab chiqiladi.

Aslida, boshqaruv obyekti bu jarayonning o‘zi-uni tavsiflash, boshqarish, jarayonni o‘lchash, ko‘rsatmalar, turli algoritmlar va mezonlarga muvofiq avtomatizmga yetkazish. Biznes jarayonlarini boshqarish-bu biznes jarayonidagi murakkab doimiy ish. Jarayon institut faoliyatida dinamikada ishlab chiqilgan, tashkil yetilgan va takomillashtirilgan.

Raqobatning kuchayishi va vaqt va zaxiralarning yetishmasligi tufayli jarayonlar samaradorligini oshirish uchun asosiy resurslar biznes-jarayonlarning o‘zida mavjud. Biznes jarayonlarni loyihalashning salohiyati va samaradorligini qanday oshirishni aniqlash uchun uni modellashtirishni amalga oshirish kerak. Shuning uchun kompaniyalar hozirda dizayn va audit bilan shug‘ullanadigan biznes jarayonlarini, ularni tartibga solishni faol ravishda tavsiflaydilar. Bugungi kunda bu zaruratdir.

Biznes jarayonlarni loyihalashda modellashtirish obyektlarining tuzilishi va mazmuni to‘g‘risida qaror qabul qilish, biznes jarayoni qaysi elementlardan iborat bo‘lishi kerakligini aniqlash juda muhimdir. Har qanday murakkab biznes jarayoni loyihalashni shakllantirishda aks ettirilishi kerak bo‘lgan beshta asosiy elementni o‘z ichiga olishi mumkin: faoliyatni rejalashtirish, faoliyatni amalga oshirish, faktik ma’lumotlarni ro‘yxatdan o‘tkazish, nazorat va tahlil qilish, boshqaruv qarorlarini qabul qilish.

Biznes jarayonlarini modellashtirish-bu grafik, jadvali, matnli tasvirlash usullaridan foydalangan holda tashkilotda mavjud bo‘lgan jarayonlarning subyektiv qarashlarining aksidir.

Modellashtirish-bu maxsus metodologiyadan foydalangan holda tashkilotning haqiqiy (yoki rejalashtirilgan) faoliyatini aks ettirish jarayoni. Modellashtirish jarayoni subyektiv ekanligini tushunish muhimdir. Haqiqat shundaki, modellarni shakllantirish uchun ma’lumotlarning 80% suhbatdosh xodimlar va tashkilot menejerlaridan keladi. Shu bilan birga, xodimlarning ishning haqiqiy taraqqiyoti haqidagi fikri ham, suhbatni o‘tkazgan tahlilchining jarayonlariga qarashlari ham subyektivdir. Olingan modellarning subyektivlik darajasi ulardan keyingi foydalanish uchun jiddiy to‘siq bo‘lishi mumkin.

Ta’kidlash joizki, muassasalarning moliyaviy faoliyati alohida e’tibor talab qiladi. Ko‘pgina muassasalarda moliyaviy biznes jarayonlari ikkinchi darajali. Ular texnik yoki yordamchi funksiyalarni bajaradilar. Moliyaviy biznes jarayonlarining vazifasi quyidagilardan iborat: ular asosiy va aylanma mablag‘lardan oqilona foydalangan holda muassasaning boshqa barcha funksiyalariga (ishlab chiqarish,

sotish, ta'minot, logistika va ma'muriyat) maksimal foyda olishga yordam beradi. Moliyaviy biznes jarayonlariga yordam berish boshqaruv qarorlarini baholash, operatsion faoliyatni maqbul narxlarda moliyalashtirishning maqbul miqdorini ta'minlashdan iborat. Moliya bo'limining biznes jarayonlari ham nomukammal va ular ko'pincha kamchiliklarga ega, shuning uchun ularga e'tibor berish, loyihalash, tahlil qilish va takomillashtirish, muammoli sohalarga e'tibor berish juda muhimdir.

Aholiga xizmat ko'rsatadigan muassasaning asosiy vazifasi moliyaviy jarayonni boshqarish, xususan moliyaviy rejalashtirish va nazorat qilish jarayonini boshqarishdir [17]. Loyihalashda va nazorat qilish juda muhim jarayondir. Muassasa oldingi davrlarda mavjud bo'lgan ma'lumotlarni tahlil qilishi, qayta ishlashi, kamchiliklarni, muammoli joylarni aniqlashi va ularni tuzatish bilan shug'ullanishi kerak. Loyihalashda muassasaga mavjud real ma'lumotlar asosida belgilangan muayyan maqsadlarga intilish imkonini beradi [18]. Shunday qilib, loyihalash va nazorat qilish funksiyalari muassasaga doimiy foyda olishni kafolatlaydi. Moliyaviy rejalashtirish va nazorat qilish kompaniya faoliyatida doimiy ravishda ro'y beradi. Har qanday biznes jarayonini tavsiflashni boshlashdan oldin, avvalo, jarayonning kirish va chiqish ma'lumotlarini aniqlash, shuningdek, biznes jarayonining muhitini to'liq tavsiflash kerak. Shundan keyingina siz uni modellashtirish va loyihalashni boshlashingiz mumkin.

“Kirish” deganda biz iste'molchining muassasa nomi bilan belgini o'qishdan, uning reklamasi bilan tanishishdan, do'stlari va qarindoshlaridan bu haqda ma'lumot to'plashdan boshlab, muassasa bilan o'zaro aloqalari va munosabatlarining har qanday shaklini tushunamiz.

“Chiqish” tushunchasi ham keng. Bu xizmat tugaganidan yoki yakuniy hal murojaat qilishi mumkin, qayta ilovalar va ijro farmoyishlari, fikringiz va juda ham ko'p. Bularning barchasi qandaydir tarzda kompaniyaga doimiy daromadni ta'minlashga, shuningdek kelajakda uni oshirishga yordam beradi.

Misol tariqasida aholiga tibbiy xizmat ko'rsatadigan kichik klinikada sodir bo'ladigan biznes jarayonlarini ko'rib chiqamiz. Zamonaviy klinikaning samarali ishlashi uchun uchta asosiy yo'nalishdagi jarayonlarni boshqarish kerak:

1. Klinika uchun mijozlar bilan munosabatlarni boshqarish-mijozlarni jalb qilish va barcha bemorlarning maksimal darajada qoniqishi va sodiqligiga erishish uchun.

2. Tibbiy faoliyat-klinika bemorlari uchun yuqori sifatli davolanish va ijobiy natija beradi.

3. Ichki jarayonlar-xizmatlar ko'rsatish salohiyati, samaradorligi va arzonligiga erishishga yordam beradi (bunga boshqa narsalar qatori moliyaviy jarayonlar ham kiradi).

Agar biz biznes jarayonlarining mohiyatini tushunsak, ularning salohiyati, samaradorligi va sifatini baholashimiz mumkin. Bu o'rganilayotgan biznes jarayonida nimani yaxshilashimiz kerakligini tushunish uchun kerak.

Biznes jarayoni modeli biznes jarayonini tavsiflash va u haqida tasavvur hosil qilish imkonini beradi. Biznes jarayonlari modellari muassasalar tomonidan turli maqsadlarda qo'llaniladi. Bu ishlab chiqilayotgan model turini aniqlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Biznes-jarayonlar har qanday sohada muassasa va biznesni samarali boshqarish uchun asosdir. Biznes jarayoni loyihalash sizga ish ketma-ketligini tavsiflash, ishtirokchilar o'rtasida rollarni taqsimlash va muayyan ishlarni bajarish uchun mas'ul shaxslarni tayinlash imkonini beradi. Kompaniya jarayonlarini samarali boshqarish uchun biznes jarayonlarini loyihalashtirish va rivojlantirish zarur.

So'nggi paytlarda tashkilotlarda biznes jarayonlarini loyihalashtirish va reinjiniring qilishning roli oshdi, ularning iqtisodiy faoliyat natijalariga ta'siri haqida ko'plab izlanishlar olib borilmoqda, biz xam ushbu o'tkazilgan o'rganish natijasida quyidagi xulosalar va takliflarni ishlan chiqishga imkon berdi:

1. Biznes jarayonlari har qanday sohada korxonalarni samarali boshqarish uchun asosdir. Biznes-jarayon loyihalash sizga ishlarning ketma-ketligini va ularni amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan ishtirokchilarning rollarini aniq tavsiflashga imkon beradi. Samarali boshqaruv uchun biznes jarayonlarini to'g'ri tashkil yetish va loyihalash kerak.

2. Axborot tobora ko'proq har qanday tashkilot samaradorligini oshirish uchun eng muhim manbaga aylanib bormoqda. Dizayn masalalariga kompleks, tizimli yondashuvga asoslangan eng yangi axborot texnologiyalarini ishlab chiqmasdan va joriy qilmasdan, zamonaviy tashkilotlarda loyihalash va boshqarish funksiyalarini o'z vaqtida va sifatli bajarilishini ta'minlash mumkin emas.

3. So'nggi paytlarda muassasalarining biznes jarayonlarini loyihalashtirish va optimallashtirishga intilishi ortdi. Bu iste'molchilarning umidlari va raqobatining faol o'sishi, shuningdek, zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalangan holda muassasalarining salohiyatini va samaradorligini oshirish imkoniyatlarining mavjudligi bilan bog'liq. Axborot texnologiyalari nafaqat dizayn jarayonini o'z vaqtida optimallashtirishga, balki modelni yaratishga ham imkon beradi, uning yordamida ushbu jarayonning turli xil variantlarini ko'rish va ulardan eng istiqboli va samaralilarini tanlash mumkin bo'ladi.

Zamonaviy sharoitda samarali moliyaviy loyihalash uchun zarur ma'lumotlarga ega bo'lgan bozor ishtirokchilari o'z faoliyatini muvaffaqiyatli amalga oshirmoqdalar. Ko'rib chiqilayotgan biznes jarayonlarni loyihalashga to'g'ri yondashish nafaqat

jarayonning o'zi tavsifi va tafsilotlarini olish, balki jarayonni tashkil etishda mavjud muammolarga e'tibor berib, uni takomillashtirish, optimallashtirish imkonini beradi. Jarayonni mukammal loyihalash va takomillashtirish har qanday soha va har qanday hajmdagi muassasa uchun muvaffaqiyatli kelajak sari qadamdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR (REFERENCES)

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni, 28.01.2022 yildagi PF-60-son.
2. Роздольская, И. В., & Исманов, И. Н. (2020). Развитие цифровой корпоративной культуры как важного инструмента стратегического развития организации. In Развитие экономической науки в условиях формирования глобального цифрового общества (pp. 24-29).
3. Индустрия 4.0: от прорывной бизнес-модели к автоматизации бизнес-процессов : учебник / А. В. Шеер ; пер. с англ. О. А. Виниченко, Д. В. Стефановского ; под науч. ред. Д. В. Стефановского. — Москва : Издательский дом "Дело" РАНХиГС, 2020. — 72 с.
4. Реинжиниринг корпорации: манифест революции в бизнесе / М. Хаммер, Дж. Чампи / Пер. с англ. Ю.Е.Корнилович. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2006. — 332 с.
5. <https://uz1.financieremedia.com/what-is-business-process-management-1126>
6. Shodiyev T.Sh., Ishnazarov A.I., Boltayeva L.R., Hakimov T.X., Ro'zmetova N.Sh., Mo'minova M.A., Nurullayeva Sh.T. "Biznes-jarayonlarini modellashtirish" (O'quv qo'llanma) -T.: TDIU, 2006. –175 b.
7. Kudbiev, D., Qudbiyev, N. T., & Imomova, Z. T. Q. (2022). Moliyaviy Hisobotlardan Moliyaviy Menejmentda Foydalanish Masallari. Scientific progress, 3(4), 1030-1037.
8. Kudbiev, D., & Tashpulatov, A. U. (2022). ISHCHI KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING IQTISODIY-MOLIYAVIY DASTAKLARI. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(5), 843-851.
9. Скородумов, П. В. (2014). Моделирование бизнес-процессов: подходы, методы, средства. Вопросы территориального развития, (5 (15)), 5.
10. Qudbiyev, N. T., Ulug'Bek Erkinjon, O. G. L., & Mominov, I. L. O. (2022). TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA ICHKI NAZORATNING SAMARALI TIZIMI SIFATIDA ICHKI AUDITNING O'RNI VA AHAMIYATI. Scientific progress, 3(1), 449-457.

11. Кудбиев, Н., & Тожиматов, А. (2023). KORXONALARNING TIJORAT BANKLARI BILAN O'ZARO MUNOSABATLARI TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 3(2), 75-84.
12. Виноградова, Е. Ю. (2018). Актуальные вопросы проектирования и реализации корпоративных систем поддержки принятия управленческих решений на предприятии. Известия Дальневосточного федерального университета. Экономика и управление, (1 (85)), 102-111.
13. Abduxalimovna, A. Z., & Nabiyeovich, I. I. (2021). Organization of Long-Term Asset Accounting on the Basis of International Standards. Central Asian Journal of Innovations on Tourism Management and Finance, 2(11), 86-92.
14. Исомитдинова, Г. (2023). INVESTITSIYALARNING IQTISODIY ANAMIYATI VA UNING YANGI RIVOJLANISH TENDENSIYALARI. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 3(5), 88-98.
15. Кучкаров, Б., & Урмонов, Х. (2023). KOMPANIYALARNING MOLIYAVIY TO'LOVGA LAYOQATSIZLIGI XAVFINI ANIQLASH. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 3(3).
16. Солиев, Д. Ж. (2022). Концепция Финансового Контроля В Условиях Модернизации Экономики И Его Роль. Central Asian Journal of Theoretical and Applied Science, 3(6), 54-62.
17. Якубов, В. Г. (2022). Сбыта Продукции Является Важным Фактором Увеличения Прибыли Компаний. Central Asian Journal of Theoretical and Applied Science, 3(5), 49-55.
18. Ganiyevich, Y. V. (2022). MAHSULOT BOZORINI KENGAYTIRISH KORXONANING FOYDASINI OSHIRISH MUHIM OMILI.